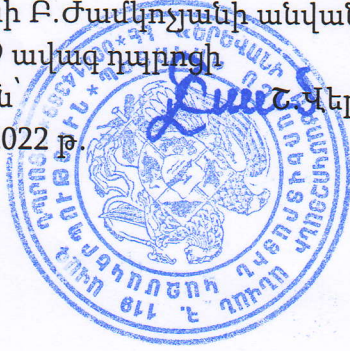

« Հաստատում եմ »
Երևանի Բ.Ժամկոչյանի անվան
հմ. 119 ավագ դպրոցի
տնօրեն՝ Զ. Վերդյան
02.09.2022 թ.

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ԴԱՍՂԵԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՏԱՐԵԿԱՆ Ծ Ր Ա Գ Ի Ր

10¹-րդ դասարան

Դասղեկ՝ Հովիկ Վլադիմիրի Բլբուլյան

2022/2023 ուստարի

Դասղեկի գործառնությունները

Դաստիարակչական աշխատանքներ իրականացնելու ընթացքում դասղեկը կատարում է՝

- աշակերտների մանկավարժահոգեբանական հետազոտություն (մանկավարժահոգեբանական ախտորոշում),
 - կրթության գործընթացում դասարանական կոլեկտիվի փոխհարաբերությունների՝ (փոխհարաբերություններ աշակերտների միջև, աշակերտներին ուսուցիչների միջև, ներդասարանական, միջդասարանական փոխհարաբերություններ) վերլուծություն, համակարգում, կարգավորում,
 - դասարանական կոլեկտիվի կենսագործնեության փուլերի (կիսամյակ նայլն) և միջոցառումների (դասղեկական ժամեր, տեղեկատվական բոլներ, ստեղծագործական միջոցառումներ, մրցություններ, ցուցահանդեսներ և այլն) պլանավորում,
 - նախապատրաստում, իրականացում, արդյունքների ամփոփում, վերլուծություն,
 - սովորողների սոցիալական պաշտպանություն, (ցանկալի է սոցիալական մանկավարժի հետ համատեղ),
 - աշխատանք ծնողների հետ,
 - Մանկավարժական աջակցություն աշակերտական ինքնավարության դասարանական մարմին,
 - դասամատյանի և աշակերտական օրագրերի և այլ փաստաթղթերի վարման կազմակերպում:
- Դասղեկի աշխատանքի փուլային նկարագրությունը Ուսումնական տարվա սկզբին
- Կազմում է աշակերտների ցուցակը և ձևավորում դասամատյանը (սեպտեմբեր, առաջին շաբաթ):
 - Կազմակերպում է դասագրքերի ստացումը գրադարանից (սեպտեմբեր, առաջին շաբաթ):
 - Ուսումնասիրում է աշակերտների ընտանեկան դաստիարակության պայմանները (առաջին քառորդ):
 - Վերստուգում կամ պատրաստում է դասարանի սոցիալական անձնագիրը և հանձնում է սոցիալական մանկավարժին (առաջին քառորդ):
 - Հավաքում է սպառիչ տեղեկություններ՝ լրացուցիչ կրթության հաստատություններում, դասարանի աշակերտների մասնակցության մասին (հոկտեմբեր):
 - Աշակերտների շրջանում՝ նրանց ընդունակությունները զարգացնելու նպատակով, աշխատանք է տանում՝ բազմազան գործունեության ոլորտում (այդ թվում՝ լրացուցիչ կրթության) նրանց ներգրավելու համար (առաջին քառորդ):
 - Աշակերտների հետ համատեղ կազմակերպում է դասարանի

կենսագործունեության պլանի ձևավորում:

- Կազմում է դասարանի դաստիարակչական աշխատանքի պլանը, համաձայնեցնում է այն դասղեկական մեթոդ միավորման ղեկավարի հետ և հանձնում է դաստիարակության գծով փոխտնօրենին (սեպտեմբեր):

Ամենօրյա աշխատանք

- Դասամատյանում նշում է բացակայությունները
- Մանկավարժական օգնություն է ցույց տալիս՝ դասարանական և դպրոցական ինքնավարության օղակների, տվյալ դասարանի ներկայացուցիչների աշխատանքների կազմակերպմանը: Հետևում է աշակերտների արտաքին տեսքի պատշաճությանը:
- Հետևում է աշակերտների սնվելուն, և բարեկիրթ վարքին՝ բուժետում, ճաշարանում:
- Հետևում է դասարանում հերթապահության կազմակերպմանը: Ամենշաբաթյա աշխատանք
- Աշակերտների օրագրերի ստուգում:
- Դասամատյանի վարման վերահսկողություն:
- Դասղեկական ժամի վարում
- Դպրոցի, դասարանի վերահսկողությանն հանձնված տարածքի մաքրության վերահսկում:
- Այլ պլանավորված աշխատանքների կատարում:

Ամենամսյա աշխատանք

- Դասարանի կոլեկտիվը նախապատրաստում է, կազմակերպում է՝ համադպրոցական գործընթացներին մասնակցելու համար:
- Օգնում է դասարանական խորհրդին ամփոփելու դասարանի կենսագործունեության փուլերի աշխատանքը:
- Պարապմունքներ է անցկացնում՝ ճանապարհային եթեկության (ցածր դասարաններ), անվտանգ կենսագործունեության կանաններ (բարձր դասարանների) համար:
- Կազմակերպում է դասարանին հատկացված դպրոցական տարածքի ամենամսյա մաքրում:
- Հերթապահում է համադպրոցական միջոցառման ժամանակ (ըստ հերթապահության գրաֆիկի):
- Վերահսկում է իր դասարանի աշակերտների մասնակցությունը՝ խմբակներում, ակումբներում, խորհուրդներում:
- Ուսումնական քառորդի ընթացքում
- Կազմակերպում է երեխաների առողջության պահպանման հետ կապված բժշկական երաշխավորությունների կատարումը:
- Օգնում է դասարանական խորհրդին կազմակերպել դասարանի կենսագործունեությունը (ընթացիկ պլանավորում, աշխատանքների կազմակերպում,

քննարկում):

- Կազմակերպում է դասարանի հերթապահությունը դպրոցում (գրաֆիկի համաձայն):
- Օպերատիվ կերպով՝ դպրոցի տնօրենին, դաստիարակության գծով փոխտնօրենին, սոցիալական մանկավարժին տեղեկացնում է սովորողների դեվիանտ վարքի դրսևորումների, դպրոցական կանոնակարգի կոպիտ խախտումների մասին:

Իր աշակերտների սոցիալական ապահովության համար նրանց հետ համատեղ որոշումներ է կայացնում:

- Հետևում է դասագրքերի պահպանմանը:
- Ճշտում է իր դասարանի աշակերտների՝ լրացուցիչ կրթության օղակներում մասնակցության մասին տեղեկությունները:
- Վարում է մանկավարժական խորհրդատվություն:
- Վարում է ծնողական ժողովներ:
- Կազմակերպում է ծնողական խորհրդի աշխատանքները, համաձայն վերջինիս պլանի:
- Մասնակցում է դասղեկական մեթոդ մկավորման (դմմ) սեմինարներին և այլ միջոցառումներին մասնագիտական որակավորման բարձրացման նպատակով:

Կիսամյակի վերջում

- Կազմակերպում է ուսումնական կիսամյակում դասարանի կրթադաստիարակչական կենսագործունեության արդյունքների ամփոփումը:
- Դպրոցի կրթադաստիարակչական աշխատանքների գծով փոխտնօրենին ներկայացնում է դասամատյանը և հաշվետվություն դասարանի առաջադիմության մասին

Արձակուրդների ընթացքում

- Մասնակցում է դասղեկական մեթոդ միավորման արձակուրդային աշխատանքներին:
- Հասարակական միությունների, աշակերտական ակտիվի, ծնողների, հնարավոր է նաև մյուս դասարանների հետ համատեղ, կազմակերպում է իր դասարանի արձակուրդային միջոցառումները:

Ուսումնական տարվա վերջում

- Դասարանի ակտիվի հետ համատեղ, նախապատրաստում է դասարանի կենսագործունեության վերաբերյալ հաշվետվություն և կազմակերպում է ակտիվի վերընտրություն:
- Կատարում է (պատրաստում է) դասարանի կրթադաստիարակչական աշխատանքի ամփոփիչ վերլուծություն (ըստ հաշվետվության ձևի) և հանձնում է դպրոցի դաստիարակության գծով փոխտնօրենին:
- Կազմակերպում է դասագրքերի հանձնումը գրադարան:

- Կազմակերպում է դասարանը նորոգելու, ներկելու աշխատանքներ:
- Երեխաների ծնողներից տեղեկություններ է հավաքում նրանց ամառային հանգստի մասին:

ԿՐԹԱ-ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ (դասարանի ընդհանուր բնութագիրը) Դասարանում սովորում են 21 աշակերտ: Ընդհանուր առմամբ բոլորն ունեն լավ ընդունակություններ: Դասարանում կան տարբեր առաջադիմություն ունեցող աշակերտներ: Բոլոր աշակերտները համախմբված են: Դասարանի բոլոր սովորողների սոցիալական վիճակը գնահատվում է բավարար: Չնայած այս հանգամանքին՝ երեխաները հաճախում են դպրոց ճիշտ ժամանակին և ցուցաբերում են ակտիվություն: Դասարանում չկան դժվար դաստիարակվող աշակերտներ:

2. Ուսումնա-դաստիարակչական նախատեսվող աշխատանքները ուստարվա ընթացքում

Դաստիարակության սկզբունքը այն հիմարար ելակետն է, որոշում է դաստիարակչական գործընթացի ընդհանուր ուղղությունը, նրա բովանդակությունը: Դաստիարակության սկզբունքների համակարգը ընդգրկում է նրա նպատակաուղղվածությունը, կապը կյանքի պրակտիկայի հետ, դաստիարակության նկատմամբ համալիր մոտեցումը, երեխայի անձի նկատմամբ հարգանքի զուգակցումը: Անհրաժեշտ է կարևորել մարդու մեջ դրականի վրա հենվելու սկզբունքը, որի էությունը կայանում է նրանում, որ յուրաքանչյուր երեխայի մեջ նկատվի ամենից ուժեղ կողմը, հասնել նրան, որ կենսունակը իր իրականացումն ու զարգացումը ստանա գործունեության մեջ: Ուսումնա- դաստիարակչական նպատակով պետք է հաճախակի հետևել դասարանի վարքին և ուսման առաջադիմությանը: Հրավիրել ծնողական ժողովներ, որոնք կնպաստեն սովորողների ակտիվության բարձրացմանը: Դասից և վարքից անբավարար աշակերտների հետ աշխատել առանձին , որպեսզի շտկել այդ թերությունները: Աշակերտների մոտ ձևավորել բազմաբնույթ կարողություններ (կարգապահություն, մաքրություն, անձնական հիգիենայի, համագործակցություն, փոխօգնություն):

3. ՀԱՅԵՑԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

3.1. Հոգևոր դաստիարակություն

Այս նպատակով կազմակերպել էքսկուրսիա դեպի մոտակա հոգևոր մշակութային կենտրոններ: Աշակերտների մոտ սերմանել սեր և հարգանք կյանքի հոգևոր արժեքների նկատմամբ, որ կարողանան սահմանազատել հոգևոր և նյութական արժեքները: Նույն նպատակով կատարել պատմական ակնարկ, որը կնպաստի հոգևոր դաստիարակության ձևավորմանը:

3.2. Գեղագիտական դաստիարակություն

Գեղագիտական դաստիարակությունը մանկավարժների համատեղ գործունեության գործընթացն է՝ ուղղված դպրոցականների գեղագիտական կուտուրայի ձևավորմանը: Ֆիլմերի, արվեստի երկերի, առարկաների ու երևույթների միջոցով բացատրել և վերլուծել թե գեղեցիկը ինչ դեր ունի ներկայիս կյանքում: : Լսել աշակերտների կարծիքները այդ նյութի վերաբերյալ:

3.3. Ռազմահայրենասիրական դաստիարակություն

Ռազմահայրենասիրական դաստիարակության նպատակն է աշակերտների մոտ սեր արթնացնել հայրենիքի, նրա սահմանները ամուր պահելու նկատմամբ: Հաճախակի կազմակերպել հայրենա-սիրական թեմաներով քննարկումներ, խրախուսել աշակերտների մասնակցությունը դպրոցում կազմակերպվող ռազմահայրենասիրական միջոցառումներին:

3.4. Ֆիզիկական դաստիարակություն

Ֆիզիկական դաստիարակությունը հանդիսանում է դաստիարակության կարևոր բաղադրամաս և մեծ նշանակություն ունի անձի համակողմանի և ներդաշնակ զարգացման համար: Դասապրոցեսին և արտադասարանական պարապմունքներին նպաստել սովորողների մասնակցության ակտիվությանը՝ հաշվի առնելով նրանց տարիքային առանձնակատկությունները: Բացատրել և պահանջել, որ աշակերտները հետևեն իրենց ֆիզպատրաստությանը: Կոփեն իրենց մարմինները ֆիզվարժությունների և հնարների միջոցով:

3.5. Աշխատանքային դաստիարակություն

Աշխատանքային դաստիարակությունը նպաստում է աճող սերնդի ճիշտ զարգացման հիմնախնդրի լուծմանը: Աշխատանքային դաստիարակության նպատակները բազմազան են, ուստի և պետք է յուրաքանչյուր երեխայի ցուցաբերել անհատական մոտեցում:

3.6. Բնապահպանական դաստիարակություն

Մարդկային քաղաքականության պատմությունը թևակոխել է մի այնպիսի ժամանակաշրջան, որի կարևորագույն և բնորոշ դրսևորումներից մեկը ահագնացող գլոբալ տեխնածին գործընթացներն են, ուստի և հարցը շատ կարևոր է: Բնության գեղեցկությունն ու դերը կյանքում գնահատելու և արժևորելու համար անհրաժեշտ է կազմակերպել էքսկուրսիաներ և այդ ընթացքում թվարկել բնապահպանական մի շարք խնդիրներ, որոնք առկա են շրջապատում և այդ խնդիրը գլոբալ է: Մասնակցել կանաչապատման աշխատանքներին

3.7 Դպրոց-ընտանիք կապը

Կարևորագույն հիմնախնդիր է դպրոց-ընտանիք կապի մշտապես պահպանումը, քանզի մեկն առանց մյուսի չի կարող լիարժեք դրսևորվել, դրանք լրացնում են միմյանց և երկուստեք գործելու դեպքում արդյունքն ակնհայտ կլինի:

Դասարանի սոցիալական անձնագիրը
Երեխաների թիվը դասարանում՝ 21ա) աղջիկ՝ 16
բ) տղա՝ 5

Ընտանիքների թիվը.
ա) լրիվ կազմով 18
բ) ոչ լրիվ կազմով 3

Վատ ապահովված ընտանիքների թիվը՝ 0
Նրանցում երեխաների թիվը՝ 0

Բազմազավակ ընտանիքների թիվը՝ 0 Նրանցում երեխաների թիվը՝ 0

<<Ռիսկային խմբի>> ընտանիքների թիվը՝ 0

Ընտանիքներ, որտեղ ծնողները չեն աշխատում՝ 0

Խնամակալության տակ գտնվող երեխաների թիվը՝ 0

Դասերից հաճախակի բացակայելու հակում ունեցող երեխաներ՝ 0

Դժվար դաստիարակվող երեխաներ՝ 0

Դաստիարակչական աշխատանքների բնույթը		
Գործառույթները	Նպատակն ու խնդիրները	Ուղղվածու-թյունը
1. Աշակերտի սոցիալական պաշտպանության գործառույթ	1. Դասարանական կոլեկտիվի ձևավորում	1. Քաղաքացիական պատասխանատվության ձևավորում, հարգանք երկրի պատմության և մշակույթի հանդեպ
2. Կազմակերպչական գործառույթ	2. Անհատի ձևավորմանը նպաստող, յուրաքանչյուրի անհատականությունը ողջունող և ներուժը բացահայտող միջավայրի ապահովում	2. Դասեր՝ նվիրված հայրենիքին, քաղաքին
3. Աշակերտական ինքնակառավարման խթանման գործառույթ, որը երաշխավորում է նրանց ինքնուրույնության խթանումը	3. Առողջ ապրելակերպի վարքագծի ձևավորում	3. Էքսկուրսիաներ պատմական հուշարձաններ, տեսարժան վայրեր
4. Ախտորոշման գործառույթ, որը ենթադրում է աշակերտների ելակետային մակարդակի վերհանում և շարունակական համեմատության մեջ փոփոխությունների արձանագրում	4. Դասարանում համակարգված աշխատանքի կազմակերպում	4. Վնասակար սովորությունների հանդեպ բացասական վերբերմունքի ձևավորում
5. Պլանավորման, ծրագրման գործառույթ, կանոնակարգում է մանկավարժական գործունեությունը, հեշտացնում է արդյունքների հետևողական վերահսկումը	5. Աշակերտների, աշակերտների ու մանկավարժների միջև բարյացակամ, ներդաշնակ փոխհարաբերությունների ձևավորում	5. Տարբեր խմբակների, զրույցների, բանավեճերի կազմակերպում
	6. Աշակերտների արժեքային համակարգի ձևավորում	6. Իրավական գիտակցության և հանդուրժողականության խթանում
	7. Աշակերտների ստեղծագործական, հասարակայնամետ գործունեության կազմակերպում	

ՈՒՍՈՒՄՆԱ-ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ
ՀԻՄՆԱԿԱՆ
ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ուսումնական շաբաթներ	Ուսումնա- դաստիարակչական աշխատանքների բովանդակություն	Կատարման ժամկետ	Կատարող ներ
	Ծնողական ժողով, որի նպատակն է ծնողներին տեղյակ պահել նոր ուսումնական տարվա կազմակերպման մասին, նոր մարտահրավերն երի և պահանջների մասին	Սեպտեմբերի 1-2	աշակերտ դասղեկ
I	Ավելի լավ է մեռնել կանգնած, քան թե ապրել ծնկաչոք	Սեպտեմբերի 5-9	աշակերտ դասղեկ
II	Հասունության շեմին	Սեպտեմբերի 12-16	աշակերտ դասղեկ
III	Ինչ է թրաֆիքինգը	Սեպտեմբերի 19-23	աշակերտ դասղեկ
IV	Կենդանիների զարմանահրաշ աշխարհում	Սեպտեմբերի 26-29	աշակերտ դասղեկ զինղեկ
V	Իմ ընտանիքը իմ ամրոցն է	Հոկտեմբերի 3-7	աշակերտ դասղեկ
VI	Մարդասիրությունը գլխից քույրն է	Հոկտեմբերի 10-11	աշակերտ դասղեկ
VII	Մարդու և բնության անքակտելի կապը	Հոկտեմբերի 17-21	աշակերտ դասղեկ
VIII	Դատարկ մարդիկ են գոռոզանում	Հոկտեմբերի 31 Նոյեմբերի 1-4	Աշակերտ դասղեկ

IX	Թմրամոլությունը չարիք է	Նոյեմբերի 7-11	Դասղեկ աշակերտ
X	Թրաֆիքինգը Հայաստանում	Նոյեմբերի 14-18	Դասղեկ բուժբույր աշակերտ
XI	Ընկերոջ դերը մեր կյանքում	Նոյեմբերի 21-25	աշակերտ դասղեկ

XII	ՄԻԱՎ և ՁԻԱՀ: Պատի թերթի պատրաստում:	Նոյեմբերի 28-30 Դեկտեմբերի 1,2	աշակերտ դասղեկ
XIII	Հայաստանը իմ տունն է	Դեկտեմբերի 5-9	աշակերտ դասղեկ զինղեկ
XIV	Ինչպես ազատվել թմրամոլությունից	Դեկտեմբերի 12-16	աշակերտ դասղեկ
XV	1-ին կիսամյակի ամփոփում Ամանօրյա և Սուրբ Ծննդյան հեքիաթ	Դեկտեմբերի 19-23	աշակերտ դասղեկ
XVI	Գնահատիր ժամանակը: Զրույց Ավանդական եկեղեցական տոներ <<Սուրբ Ծնունդ >>, թեմայով	Հունվարի 9-13	աշակերտ դասղեկ
XVII	Ներողամտությունը մեծահոգության դրսևորում է	Հունվարի 16-20	աշակերտ դասղեկ
XVIII	Սրբությամբ պահպանեցեք խաղաղությունը	Հունվարի 23-27	աշակերտ դասղեկ
XIX	Թող ոչ ոք չտեսնի պատերազմը	Հունվարի 30,31- փետրվարի 3	աշակերտ դասղեկ
XX	Զրույց <<Պատասխանատու քաղաքացի>>թեմայով	Փետրվարի 6-10	աշակերտ դասղեկ
XXI	Ավելի լավ է մեռնել կանգնած,քան թե ապրել ծնկաչոք	Փետրվարի 13-17	աշակերտ դասղեկ Ա - Անտոնյան
XXII	Հասունության շեմին	Փետրվարի 20-24	աշակերտ դասղեկ
XXIII	Ինչ է թրաֆիքինգը	Փետրվարի 27,28 Մարտի 3	աշակերտ դասղեկ
XXIV	Սերը որպես վեհ զգացմունք	Մարտի 6-10	աշակերտ դասղեկ
XXV	Լինել հանդուրժող	Մարտի 13-17	աշակերտ դասղեկ Ն. Աղասյան
XXVI	Հասունության շեմին	Մարտի 20-24	աշակերտ դասղեկ
XXVII	Ավելի լավ է խավարի մեջ մի լույս վառել, քան անվերջ խոսել խավարից	Ապրիլի 3-7	աշակերտ դասղեկ
XXVIII	Մասնագիտության կողմնորոշում	Ապրիլի 10-14	աշակերտ դասղեկ

XXIX	Ինչպես ձևավորել բարի դրացիական հարաբերություններ	Ապրիլի 17-21	աշակերտ դասդեկ
XXX	<< Հայոց Մեծ եղեռն >> աշակերտներին ներկայացնել թուրքերի կատարած ոճրագործությունը :	Ապրիլի 24-28	աշակերտ դասդեկ Ա. Անտոնյան
XXXI	Բարձր գնահատել ինքնասիրությունը	Մայիսի 1-5	աշակերտ դասդեկ
XXXII	Մայիսը մեր հաղթանակների ամիսն է	Մայիսի 8-12	աշակերտ դասդեկ զինդեկ
XXXII I	<<Մայիսյան հերոսամարտեր>>.թեմայով: Սարդարապատ; Բաշ-Ապարան; Ղարաբիլիսա	Մայիսի 15-19	աշակերտ դասդեկ
XXXI V	Ուսումնական տարվա ամփոփում	Մայիսի 22-26	դասդեկ

Դասարանի կանոնակարգը

1. Աշակերտը պարտավոր է չբացակայել և չուշանալ դասերից:
2. Եթե խիստ հարգելի պատճառով բացակայությունը կամ ուշացումը անխուսափելի է, ծնողը պարտավոր է նախապես տեղեկացնել դպրոցի տնօրենությանը

3. Աշակերտը ուստարվա ընթացքում՝ մինչև մայիսի 1-ը, 20-30 օր կամ 120-200 ժամ դասերից բացակայելու դեպքում հանձնում է քննություններ ուսումնական պլանով

նախատեսված առարկաներից: Քննություններից անբավարար գնահատական ստացած կամ 200 ժամից ավելի բացակայած սովորողը կրկնում է տվյալ ուսումնական տարվա դասընթացը:

4. Աշակերտը պարտավոր է դպրոց մտնելիս անջատել բջջային հեռախոսը և այն միացնել միայն դպրոցից դուրս գալուց հետո: Կարգը խախտելու դեպքում հեռախոսը կվերցվի և կվերադարձվի ծնողին:

5. Դպրոցի միջանցքներում և դասասենյակներում

պահպանել մաքրություն : 6. Ուսումնական

պարապմունքներից սովորողի հաճախակի անհարգելի

բացակայության համար պատասխանատվություն է կրում ծնողը՝ օրենքով
սահմանված
կարգով /Հ.Մ.Օ. գլուխ 5 հոդվ. 6/:

7. Ծնողը, ըստ Հ.Մ.Օ. գլուխ 5, հոդված 28,5,6,7,8 կետերի պարտավոր է

* հարգանք դաստիարակել ուսումնական հաստատության և
մանկավարժների նկատմամբ

* համագործակցելով ուսուցչի հետ՝ վերահսկել տնային աշխատանքների
կատարումը

* ապահովել սովորողի աշակերտական պատշաճ
տեսքը, սանիտարական հիգիենան, պայուսակը և գրենական
անհրաժեշտ պարագաները, արգելվում է շապար կարդուզարդ

* պատշաճ պահպանել դասագրքերը ուստարվա ընթացքում, իսկ
կորցնելու դեպքում հատուցել գրքի արժեքը

* հատուցել իր երեխայի կողմից ուսումնական հաստատությանը հասցված
վնասը

* սովորողին գերծ պահել ուսումնական հաստատության
կանոնադրությամբ արգելված իրերի օգտագործումից: